

Wijziging van de Wet luchtvaart en van de Wet van 9 maart 2016 tot wijziging van de Wet luchtvaart in verband met de invoering van een nieuw normen- en handhavingstelsel voor de luchthaven Schiphol en enige andere wijzigingen (Stb. 2016, 119-n1) in verband met de verankering van de Maatschappelijke Raad Schiphol

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is om de Maatschappelijke Raad Schiphol in de Wet luchtvaart te verankeren;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet luchtvaart wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 8.23a wordt als volgt gewijzigd:

1.

De eerste zin van het eerste lid komt te luiden:

Bij regeling van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat kan worden bepaald dat bij wijze van experiment wordt afgeweken van krachtens [artikel 8.15](#) gestelde voorschriften, mits de Maatschappelijke Raad Schiphol, bedoeld in [artikel 8.34](#) of een ander bij ministeriële regeling aan te wijzen regionaal orgaan, bij advies, waarvoor vaststelling bij unanimitéit niet is vereist, heeft aangegeven dat het experiment een gunstig effect kan hebben op de hinderbeleving.

2. In het vijfde en zevende lid wordt "Minister van Infrastructuur en Milieu" vervangen door "Minister van Infrastructuur en Waterstaat".

3. Het achtste lid komt te luiden:

8. Een ministeriële regeling als bedoeld in het eerste lid, wordt niet eerder vastgesteld dan nadat het ontwerp voor advies is voorgelegd aan de Maatschappelijke Raad Schiphol, over het ontwerp overleg heeft plaatsgevonden met de exploitant van de

luchthaven, de verlener van luchtverkeersdiensten, luchtvaartmaatschappijen die geregeld van de luchthaven gebruik maken en het samenwerkingsverband van gemeenten en provincies in de Schipholregio, en het ontwerp in de Staatscourant is bekendgemaakt en aan een ieder de gelegenheid is geboden om binnen vier weken na de dag waarop de bekendmaking is geschied, wensen en bedenkingen ter kennis van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat te brengen.

5. Het negende lid komt te luiden:

9. De Maatschappelijke Raad Schiphol, bedoeld in artikel 8.34, dan wel een ander per ministeriële regeling aan te wijzen orgaan, kan Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat verzoeken om een ministeriële regeling als bedoeld in het eerste lid vast te stellen. Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat overweegt het verzoek en deelt uiterlijk zes weken na ontvangst van het verzoek zijn overwegingen, met redenen omkleed, aan de Raad en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal mee.

B

Afdeling 8.7 komt te luiden:

Afdeling 8.7. Maatschappelijke Raad Schiphol.

Artikel 8.34

1. Er is een Maatschappelijk Raad Schiphol.

2. De Maatschappelijk Raad Schiphol heeft tot taak:

- a. het kanaliseren van maatschappelijke perspectieven die bijdragen aan de verbetering van de leefomgevingskwaliteit rond Schiphol;
- b. het uitbrengen van gebundelde weergaven van de visies en standpunten van betrokken belanghebbenden over die maatschappelijke perspectieven;
- c. het leveren van maatschappelijke inbreng in concrete hindermitigatieprojecten;
- d. het bijdragen aan een transparante, onafhankelijke en duidelijke informatievoorziening over de leefomgevingskwaliteit rondom Schiphol.

Artikel 8.35

1. De Maatschappelijk Raad Schiphol heeft een onafhankelijke voorzitter en heeft als leden:

- a. maximaal tien vertegenwoordigers van bewoners;
- b. maximaal vijf vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties van wie de belangen of achterban direct of indirect geraakt kunnen worden door uitkomsten die het resultaat zijn van de taken bedoeld in het tweede lid;
- c. maximaal zes experts vanuit wetenschappelijke disciplines op het gebied van zoals natuur, milieu, gezondheid, economie, mobiliteit, participatie of luchtvaart.

2. De voorzitter kan in afstemming met de leden personen, organisaties of belanghebbenden uit de samenleving uitnodigen deel te nemen aan of inbreng te leveren voor de advisering, vergaderingen en bijeenkomsten van de Maatschappelijke Raad Schiphol.

3. De voorzitter stelt Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat in kennis van de visies en standpunten, bedoeld in artikel 8.34, tweede lid, onder a.

Artikel 8.36

1. Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat kan nadere regels stellen over de taken en de samenstelling van de Maatschappelijke Raad Schiphol.

2. Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat draagt zorg voor een goede informatievoorziening aan de Maatschappelijke Raad Schiphol ten behoeve van de uitvoering van haar taken bedoeld in artikel 8.34, tweede lid.

3. Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat stelt de Maatschappelijke Raad Schiphol binnen drie maanden na ontvangst in kennis van zijn standpunt over de visies en standpunten bedoeld in artikel 8.34, tweede lid, onder a, in kennis van zijn standpunt daarover.

Artikel 8.37

1. De voorzitter van de Maatschappelijke Raad Schiphol wordt door Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat na overleg met de vertegenwoordigers en experts, bedoeld in artikel 8.35, eerste lid, benoemd, geschorst en ontslagen.

2. Elk ander lid wordt benoemd, geschorst en ontslagen door de voorzitter van de Maatschappelijke Raad Schiphol .

3. De benoeming bedoeld in het eerste en tweede lid, geschieden voor een termijn van maximaal vier jaar. Herbenoeming kan eenmaal voor een termijn van vier jaar plaatsvinden.

Artikel 8.38

1. De Maatschappelijke Raad Schiphol stelt een bestuursreglement vast dat in ieder geval nadere regels bevat over de voordracht voor benoeming, de schorsing en het ontslag van de leden. Het bestuursreglement behoeft de goedkeuring van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat.

2. De Maatschappelijke Raad Schiphol stelt een bewonersreglement vast dat nadere regels bevat over de voordracht voor benoeming, de schorsing en het ontslag van de leden, bedoeld in artikel 8.35, eerste lid, onder a.

Artikel 8.39

1. De Maatschappelijk Raad Schiphol heeft een ondersteunend bureau onder leiding van een secretaris ten behoeve van de uitvoering van zijn taken en daarvoor nodige werkzaamheden.

2. De Maatschappelijke Raad Schiphol stelt jaarlijks voor 1 april een verslag over haar werkzaamheden in het afgelopen kalenderjaar vast. Uiterlijk vier jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet en vervolgens ten minste elk vierde jaar, stelt de Maatschappelijke Raad Schiphol een evaluatieverslag vast waarin zij aandacht besteedt aan de doelmatigheid en doeltreffendheid van haar taakvervulling. Het jaarverslag en

het evaluatieverslag worden aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat gezonden en op internet gepubliceerd.

Artikel 8.40

1. Indien Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat het redelijkerwijs nodig acht voor de uitoefening van zijn taak, geeft de Maatschappelijke Raad Schiphol hem op zijn verzoek inzage in gegevens en bescheiden.
2. De bescheiden van de Maatschappelijke Raad Schiphol worden na beëindiging van de werkzaamheden van de Maatschappelijke Raad Schiphol gearhiveerd bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

ARTIKEL II

Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat zendt binnen vier jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van artikel I van deze wet in de praktijk.

ARTIKEL III

Voor de leden en de voorzitter van de Maatschappelijke Raad Schiphol die met ingang van 1 juli 2023 zijn benoemd op grond van de Regeling transitie CROS-MRS, geldt die datum als datum van benoeming voor de toepassing van artikel 8.37, derde lid, van de Wet luchtvaart.

ARTIKEL IV

In de Wet van 9 maart 2016 tot wijziging van de Wet luchtvaart in verband met de invoering van een nieuw normen- en handhavingstelsel voor de luchthaven Schiphol en enige andere wijzigingen (Stb. 2016, 119-n1) wordt in artikel I, onderdelen E, F, I en J, "Minister van Infrastructuur en Milieu" vervangen door "Minister van Infrastructuur en Waterstaat".

ARTIKEL V

Indien de Wet van 9 maart 2016 tot wijziging van de Wet luchtvaart in verband met de invoering van een nieuw normen- en handhavingstelsel voor de luchthaven Schiphol en enige andere wijzigingen (Stb. 2016, 119-n1) eerder in werking treedt of is getreden dan deze wet, komt artikel I, onderdeel A, van deze wet te luiden:

A

De artikelen 8.17a, 8.17b en 8.23a worden als volgt gewijzigd:

1. In de artikelen 8.17a, tweede en derde lid, 8.17b, eerste lid, en artikel 8.23a, zevende lid, wordt "Omgevingsraad Schiphol" vervangen door "Maatschappelijke Raad Schiphol".

2. In artikel 8.23a komt de eerste zin van het eerste lid te luiden:
Bij regeling van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat kan worden bepaald dat bij wijze van experiment wordt afgeweken van krachtens artikel 8.15 gestelde voorschriften, mits de Maatschappelijke Raad Schiphol, bedoeld in artikel 8.34 of een ander bij ministeriële regeling aan te wijzen regionaal orgaan, bij advies, waarvoor vaststelling bij unanimitéit niet is vereist, heeft aangegeven dat het experiment een gunstig effect kan hebben op de hinderbeleving.

3. Artikel 8.23a, achtste lid, komt te luiden:
8. Een ministeriële regeling als bedoeld in het eerste lid wordt niet eerder vastgesteld dan nadat het ontwerp voor advies is voorgelegd aan de Maatschappelijke Raad Schiphol, over het ontwerp overleg heeft plaatsgevonden met de exploitant van de luchthaven, de verlener van luchtverkeersdiensten, luchtvaartmaatschappijen die geregeld van de luchthaven gebruik maken en het samenwerkingsverband van gemeenten en provincies in de Schipholregio, het ontwerp in de Staatscourant is bekendgemaakt en aan een ieder de gelegenheid is geboden om binnen vier weken na de dag waarop de bekendmaking is geschied, wensen en bedenkingen ter kennis van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat te brengen.

ARTIKEL VI

Indien de Wet van 9 maart 2016 tot wijziging van de Wet luchtvaart in verband met de invoering van een nieuw normen- en handhavingstelsel voor de luchthaven Schiphol en enige andere wijzigingen (Stb. 2016, 119-n1) later in werking treedt dan artikel I van deze wet, wordt artikel I van die wet als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel F wordt in de artikelen 8.17a, tweede en derde lid, en 8.17b, eerste lid, "Omgevingsraad Schiphol" vervangen door "Maatschappelijke Raad Schiphol".

2.

2. In onderdeel J komt de eerste zin van het eerste lid van artikel 8.23a te luiden:
Bij regeling van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat kan worden bepaald dat bij wijze van experiment wordt afgeweken van krachtens artikel 8.15 gestelde voorschriften, mits de Maatschappelijke Raad Schiphol, bedoeld in artikel 8.34 of een ander bij ministeriële regeling aan te wijzen regionaal orgaan, bij advies, waarvoor vaststelling bij unanimitéit niet is vereist, heeft aangegeven dat het experiment een gunstig effect kan hebben op de hinderbeleving.

3. In onderdeel J komt artikel 8.23a, achtste lid, te luiden:

8. Een ministeriële regeling als bedoeld in het eerste lid wordt niet eerder vastgesteld dan nadat het ontwerp voor advies is voorgelegd aan de Maatschappelijke Raad Schiphol, over het ontwerp overleg heeft plaatsgevonden met de exploitant van de luchthaven, de verlener van luchtverkeersdiensten en luchtvaartmaatschappijen die geregeld van de luchthaven gebruik maken, het ontwerp in de Staatscourant is bekendgemaakt en aan een ieder de gelegenheid is geboden om binnen vier weken na de dag waarop de bekendmaking is geschied, wensen en bedenkingen ter kennis van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat te brengen.

ARTIKEL VII

Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat zendt binnen vier jaar na de

inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van artikel I van deze wet in de praktijk.

ARTIKEL VIII

Deze wet treedt in werking met ingang van PM

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Inleiding

Het is gewenst de Wet luchtvaart te wijzigen teneinde de MRS daarin juridisch te verankeren. Met het onderhavige wetsvoorstel worden enkele wijzigingen aangebracht in de Wet luchtvaart (hierna: de wet) en de – nog niet in werking getreden - Wet van 9 maart 2016 tot wijziging van de Wet luchtvaart in verband met de invoering van een nieuw normen- en handhavingstelsel voor de luchthaven Schiphol en enige andere wijzigingen (Stb. 2016, 119-n1). Deze wijzigingen hebben betrekking op de transitie van de Commissie Regionaal Overleg Schiphol (CROS) en de Omgevingsraad Schiphol (ORS) naar Maatschappelijke Raad Schiphol (MRS).

De CROS was een overlegplatform bestaande uit vertegenwoordigers van de bij Schiphol betrokken provincies en gemeenten, de verlener van luchtverkeersdiensten en de luchtvaartmaatschappijen die geregeld van de luchthaven gebruik maken. Haar opvolger de ORS was een overlegplatform waarin vertegenwoordigers van de betrokken gemeenten en provincies, de exploitant en gebruikers van de luchthaven, de luchtverkeersleiding, werknemersorganisaties, omwonenden en milieuorganisaties vertegenwoordigd waren.

De MRS is een Raad waar omwonenden, maatschappelijke organisaties, experts en andere maatschappelijke belanghebbenden rondom Schiphol met elkaar de dialoog aangaan en adviezen uitbrengen aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat (hierna: de minister). De MRS is daarmee het maatschappelijke platform om de ontwikkeling van de luchthaven te bespreken en adviezen uit te brengen over het verminderen van hinder en het verbeteren van de leefomgevingskwaliteit in relatie tot luchtvaart rondom Schiphol. De MRS geeft uiting aan de maatschappelijke participatie rondom Schiphol. Na inwerkingtreding van het nieuwe normen-en handhavingstelsel voor Schiphol (NNHS) adviseert de MRS de minister ook over de gebruiksprognose die de exploitant van de luchthaven in overleg met de verlener van luchtverkeersdiensten jaarlijks opstelt.

Het doel van dit wetsvoorstel is het verankeren van de MRS in de Wet luchtvaart. Het onderhavige voorstel is een uitwerking van het voornemen uit de Luchtvaartnota 2020-2050 en geeft uitvoering aan de adviezen van Van Geel over de overlegstructuur rondom Schiphol.¹

2. Hoofdpijnen van het voorstel

Aanleiding

Als interim-voorzitter van de ORS heeft de heer drs. P.L.B.A. van Geel in december 2020 advies uitgebracht over de toekomstgerichte organisatie van het overleg met de omgeving van Schiphol².

¹ 'Verantwoord vliegen naar 2050', Luchtvaartnota 2020-2050, p. 90, Kamerstukken II 2020-2021, 31 936, nr. 820.

² Schiphol Vernieuwd Verbinden; Verbindingsplan Schiphol en omgeving 2021-2025 (Pieter van Geel, 2020) (Bijlage bij Kamerstukken II 2021-2022, 29 665, nr. 397).

Van Geel adviseert het Rijk en de politiek om meer regie te nemen in de besluitvorming rondom de luchthaven Schiphol. In de ORS werd getracht met een vertegenwoordiging van belanghebbenden rond de luchthaven in consensus (dus unanimiteit) besluiten te nemen. Dit consensusmodel zorgde voor spanning, het vertrek van stakeholders en compliceerde de belangenafweging. Van Geel adviseert het Rijk om deze belangenafweging op zich te nemen en ieder deelbelang duidelijk zichtbaar te maken. Van Geel stelt drie kolommen voor: de interbestuurlijke kolom waarin het Rijk en medeoverheden samenwerken, een kolom met sectorpartijen en een maatschappelijke kolom. Het Rijk fungeert als regisseur en verzamelt de belangen van elke kolom alvorens een belangenafweging te maken ten behoeve van de besluitvorming. Bij brief van 17 oktober 2022³ is de Tweede Kamer geïnformeerd over de voornemens met betrekking tot de vormgeving en instelling van een MRS, als opvolger van de CROS en de ORS. Dit wetsvoorstel borgt de MRS en geeft daarmee uiting aan de maatschappelijke kolom uit het advies Van Geel.

Wettelijke verankering

Op grond van het huidige artikel 8.34 Wet luchtvaart is er een CROS met een voorgeschreven samenstelling, uitgewerkt in de Regeling CROS. Sinds 26 november 2014 vervult de ORS de rol van de CROS op grond van artikel II, eerste lid, van de Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, van 21 november 2014, nr. IENM/BSK-2014/249145, tot wijziging van de Regeling CROS in verband met de transitie naar de Omgevingsraad Schiphol.⁴ Om te kunnen starten met de MRS vooruitlopend op deze wetwijziging is die regeling in 2023 vervangen door de Regeling transitie CROS-MRS zodat de toenmalige MRS in oprichting voor de CROS in de plaats kon komen, zoals dit in 2014 ook ten behoeve van de ORS is gedaan⁵.

In het wetsvoorstel is niet gekozen voor toepassing van de Kaderwet adviescolleges op de MRS. De reden hiervoor is dat de bepalingen over de samenstelling en inrichting van adviescolleges in die wet, zoals het in die wet voorgeschreven maximum aantal van veertien leden en de wijze van voordragen van de leden, niet het passende kader bieden gelet op de gewenste samenstelling van de MRS. Regeling in de Wet luchtvaart betekent dat de rol van de MRS ten aanzien van de verbetering van de leefomgevingskwaliteit rondom Schiphol betrekking heeft op de luchtvaartgerelateerde aspecten daarvan.

Relatie met wetwijziging 2016

In 2016 hebben de Tweede en Eerste Kamer een wet aangenomen waarin de ORS werd opgenomen in de Wet luchtvaart⁶. Die wetwijziging (waarin bijvoorbeeld ook het NNHS is opgenomen) is tot op heden niet in werking getreden. De redenen daartoe zijn in de brief aan de Kamer van 24 juni 2022 reeds uiteengezet⁷. De bepalingen over de ORS in die wetwijziging zullen ook niet meer in werking treden. Dit wetsvoorstel bewerkstelligt dat de oorspronkelijk beoogde wettelijke taken van de ORS bij de MRS komen te liggen.

Inhoud voorstel

Met dit wetsvoorstel wordt bereikt dat overeenkomstig het besluit van de minister van 17 oktober 2022 het ontwerp en werking van de MRS in de Wet luchtvaart verankerd

³ Kamerstukken II 2022-2023, 29 665, nr. 443

⁴ Stcrt. 2014, 33130

⁵ Stcrt. 2023, 13357

⁶ Stb. 2016, 119-n1

⁷ Kamerstukken II 2021-2022, 29 665, nr. 432

wordt. Dit biedt duidelijkheid voor de belanghebbenden rondom de luchthaven Schiphol en verbetert de belangenafweging die de minister moet maken.

Taak van de MRS is maatschappelijke perspectieven die bijdragen aan de verbetering van de leefomgevingskwaliteit rond Schiphol in relatie tot luchtvaart te kanaliseren, weergaven van de visies en standpunten van betrokken belanghebbenden hierover te bundelen, maatschappelijke inbreng in concrete hindermitigatieprojecten te leveren, en een transparante, onafhankelijke en duidelijke informatievoorziening over de leefomgevingskwaliteit rondom Schiphol te realiseren.

Daarnaast treedt de MRS in overleg met Schiphol over operationele zaken, zoals het onderhoud van de banen. Bovendien dient Schiphol na inwerkingtreding van het NNHS de jaarlijkse gebruiksprognose voor de luchthaven naar de MRS te sturen en brengt de MRS daarover advies uit aan de minister.

Consensus bereiken is niet het hoofddoel van de MRS, in tegenstelling tot het streven van de CROS en vervolgens de ORS. Conform de Luchtvaartnota⁸ is het uitgangspunt namelijk dat de overheid de regie neemt in de besluitvorming over Schiphol. Daar hoort bij dat de overheid, onder andere, maatschappelijke betrokkenheid in die besluitvorming goed regelt. Het verbeteren van de leefomgevingskwaliteit rond Schiphol is dermate complex en de belangen van alle betrokkenen zijn zo groot en divers dat een georganiseerd platform voor maatschappelijke partijen noodzakelijk is. De MRS heeft een breed spectrum aan activiteiten en taken, maar alles wat de Raad doet valt onder het kanaliseren van maatschappelijke perspectieven op het verbeteren van de leefomgevingskwaliteit rond Schiphol in relatie tot luchtvaart. Kanaliseren betekent verzamelen, onderbouwen en aanbieden. Kanaliseren betekent ook dat er niet per se één uitkomst is. Er mogen meerdere perspectieven naast elkaar bestaan in de uitingen van de MRS.

De MRS zal bestaan uit vertegenwoordigers van bewoners, experts/wetenschappers, en een brede maatschappelijk schil. Daarnaast kan een open schil van personen die niet per se een specifieke achterban vertegenwoordigen door de voorzitter worden benaderd om inbreng te leveren op specifieke vraagstukken.

Omdat Schiphol, de Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) en de luchtvaartmaatschappijen tot de wetwijziging op grond van het huidige artikel 8.34 formeel deel uitmaakten van de CROS, zijn vertegenwoordigers van deze partijen in de hiervoor genoemde Regeling transitie CROS-MRS opgenomen als pro forma-lid die geen formele bevoegdheden of verantwoordelijkheden hebben. Met deze wetwijziging wordt geregeld dat zij geen zitting meer hebben in de MRS. Zij kunnen wel worden uitgenodigd in hun rol als initiatiefnemer of input leveren in hun rol als uitvoerder van luchtruim- en luchthavenoperaties. Daarnaast is er separaat overleg dat het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) op reguliere basis met de sectorpartijen voert.

Met de Bestuurlijke Regie Schiphol (het samenwerkingsverband van de regionale overheden in de Schipholregio, BRS) zijn in lijn met het advies Van Geel in december 2021 afspraken gemaakt over de interbestuurlijke samenwerking tussen het Ministerie van IenW en de BRS. Hierin hebben het Ministerie van IenW en de BRS samenwerkingsafspraken uitgewerkt en vastgelegd. Daarnaast is de Schipholregio als NOVEX-gebied aangewezen. Binnen deze structuur geven het Rijk, provincies en gemeenten in de omgeving van de luchthaven in een programmatische vorm samen

⁸ Kamerstukken II 2020/21, 31 936, nr. 820

invulling en maatregelen die invloed hebben op de leefomgevingskwaliteit. Op 10 oktober 2022 is hiervoor een Bestuursvereenkomst⁹ ondertekend door verschillende ministeries, waaronder het Ministerie van IenW, en de BRS. Met de werkafspraken en de Bestuursvereenkomst weten alle bestuurlijke partijen wat ze van elkaar kunnen verwachten en waarop zij over en weer aanspreekbaar zijn. Partijen stellen een gezamenlijke uitvoeringsagenda op die de inhoudelijke samenwerkingsagenda is. Op deze manier wordt recht gedaan aan de interbestuurlijke kolom uit het advies Van Geel. Omdat de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland en gemeenten uit die provincies tot de voorliggende wetswijziging op grond van het huidige artikel 8.34 deel uitmaken van de CROS, is ook de BRS opgenomen als pro forma-lid in de Regeling transitie CROS-MRS. Met deze wetswijziging wordt definitief geregeld dat zij geen zitting meer hebben in de MRS.

De heer Van Geel stelt in zijn advies dat het essentieel is dat informatie over Schiphol en omgeving transparant, centraal vindbaar, begrijpelijk en compleet is. Een belangrijke taak van de MRS is het bijdragen aan toegankelijke en onafhankelijke informatie over de leefomgevingskwaliteit rondom Schiphol en deze en begrijpelijk maken. Andersom geldt dat de minister een verplichting heeft om de MRS tijdig van informatie te voorzien zodat zij op degelijke wijze hun taken kunnen uitvoeren.

Een belangrijke wijziging die in dit wetsvoorstel wordt voorgesteld is de appreciatieverplichting van de minister heeft ten opzichte van de MRS. Die houdt in dat de minister binnen drie maanden moet reageren op de adviezen die gevraagd of ongevraagd door de MRS aan de minister worden uitgebracht.

Probleemomschrijving en aanpak

Van Geel constateert in zijn advies dat het poldermodel om tot besluitvorming te komen in de ORS niet meer werkt. De materie blijkt te complex en verhoudingen zijn verstoord: er is geen gezamenlijk doel meer en geen bereidheid om compromissen te sluiten. Ingrijpen is noodzakelijk, anders raken de verhoudingen verder verstoord. Van Geel schrijft: "Als het niet kan zoals het moet, dan moet het zoals het kan". Nieuwe entiteiten die worden voorgesteld zijn de MRS en het Omgevingshuis.

Van 2021 tot en met 2023 is er gewerkt aan de transitie van de ORS naar de MRS conform de adviezen van Van Geel. Het ontwerpen van de MRS is gebeurd in actieve dialoog met de ORS-leden (bewonersvertegenwoordigers, Milieu- en natuurfederatie Noord-Holland, LVNL, Royal Schiphol Group, KLM en VNO-NCW) onder leiding van het Ministerie van IenW. Parallel aan deze dialoog heeft een online raadpleging (Participatieve Waarde Evaluatie; PWE) onder bewoners in de Schiphol regio plaatsgevonden, waarin vragen zijn gesteld over de doelen en gewenste taken van de MRS en het Omgevingshuis. De ORS-leden zijn ook betrokken in de PWE vraagstelling.

Dit proces resulteerde in een gedragen ontwerp waarover de minister op 17 oktober 2022 een definitief besluit nam waarover de Kamer is geïnformeerd¹⁰. Vervolgens is dit ontwerp, na consultatie van belanghebbenden en een internetconsultatie, uitgewerkt in de Regeling transitie CROS-MRS, zodat de MRS al kon starten vooruitlopend op tot de wijziging van de wet. Deze regeling is op 1 juli 2023 in werking getreden¹¹. Met onderliggende wetswijziging wordt de laatste juridische stap gezet in de transitie van

⁹ Bestuursvereenkomst intenties samenwerking NOVEX Schipholregio (10 oktober 2022)

¹⁰ Kamerstukken II 2022/23, 29 665, nr. 443

¹¹ Stcrt. 2023, 13357

CROS naar MRS.

3. Gevolgen

Participatie

Maatschappelijke participatie rondom Schiphol wordt verbreed en vernieuwd in vorm, inhoud en deelname. Er zijn belangrijke verschillen met de huidige ORS:

- De MRS heeft een bredere maatschappelijke vertegenwoordiging;
- Er worden maatschappelijke gezichtspunten verzameld zonder noodzakelijke overeenstemming;
- De MRS wordt ondersteund door wetenschappers uit relevante disciplines;
- Er komt vooraf een dialoog over de te volgen participatieaanpak;
- De MRS kijkt breder naar de kwaliteit van de leefomgeving;
- De minister wordt wettelijk verplicht om de visies en standpunten van de MRS binnen drie maanden van een reactie te voorzien en de MRS tijdig van informatie te voorzien;
- Schiphol, LVNL en vertegenwoordigers in de BRS zijn geen MRS-lid. Ze kunnen wel worden uitgenodigd om deel te nemen aan overleg in MRS-verband.

Financiën

De wettelijke taken van de MRS worden bekostigd met een bijdrage vanuit het Ministerie van IenW.

Tot en met 2026 wordt uitgegaan van een budget van 1,25 miljoen euro per jaar voor de MRS. Hiervoor is tot en met 2026 1.205.000 euro per jaar gereserveerd in de begroting het Ministerie van IenW. Voor de periode erna moet het precieze budget worden vastgesteld. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de reguliere begrotingscyclus en dit staat los van dit wetsvoorstel.

Regeldruk

De regeling wordt getoetst door het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). PM

4. Uitvoering

Van belang is dat de MRS en de partijen die deelnemen aan de MRS voldoende de tijd krijgen om uitvoering te geven aan de voorgestelde wijzigingen. Omdat de Regeling transitie CROS-MRS al per 1 juli 2023 in werking is, en deze qua inhoud overeenkomt met het voorliggende wetsvoorstel, worden in de uitvoering geen grote problemen voorzien.

In de uitvoering van de maatregelen worden geen problemen voor de uitwisseling van privacygegevens of het misbruik in de vorm van fraude voorzien.

5. Toezicht en handhaving

In het toezicht van de minister op de MRS vinden geen veranderingen plaats. De verwachting is dat de bereidheid tot deelname aan de MRS zoals deze is vormgegeven in het wetsvoorstel hoog is. Deze verwachting is gebaseerd op het feit dat er uitvoerig contact is geweest met de doelgroepen waarop de MRS ziet, vanuit de doelgroepen de vraag komt tot om deel te nemen aan de MRS en dat het wetsvoorstel geen

fundamentele veranderingen behelst voor de werking van de MRS ten opzichte van de huidige Regeling transitie CROS-MRS.

6. Evaluatie

Om te bezien of de voorgestelde wijzigingen daadwerkelijk tot beoogde effect leiden, is in artikel VII bepaald dat er binnen vier jaar na inwerkingtreding van deze wet een evaluatie zal plaatsvinden naar de effecten. Deze evaluatie zal worden toegezonden aan de leden van de Eerste Kamer en de Tweede Kamer.

7. Advies en consultatie

Een ontwerp van de onderhavige wet is in de periode van () 2023 tot en met ()2023 opengesteld voor openbare internetconsultatie. Doel van deze consultatie was burgers en bedrijven te informeren over de in voorbereiding zijnde regelgeving en hen de gelegenheid te bieden een reactie te geven op het ontwerp. Er zijn (...) reacties ingediend. PM

8. Inwerkingtreding

Deze wet treedt in werking met ingang van PM.

ARTIKELSGEWIJS

ARTIKEL I

Onderdeel A

De voorgestelde wijzigingen van artikel 8.23a hebben tot gevolg dat de adviestaak met betrekking tot het mogelijk gunstig effect op de hinderbeleving van een voorgenomen experiment wordt belegd bij de MRS en wordt geregeld dat de MRS de minister kan verzoeken een experimenteerregeling vast te stellen. In het eerste lid is toegevoegd dat het advies niet unaniem behoeft te zijn.

In het voorgestelde achtste lid van artikel 8.23a is bepaald dat over de ontwerpregeling overleg plaatsvindt met de luchtvaartsector en het samenwerkingsverband van provincies en gemeenten in de Schipholregio, waarmee de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) wordt bedoeld. Door de verwijzing in het negende lid naar het eerste lid geldt dat ook voor regelingen die op verzoek van de MRS worden vastgesteld.

Onderdelen B en C

Titel en artikel 8.34

Met het opnieuw vaststellen van afdeling 8.7 en artikel 8.34 wordt de MRS opgenomen in de wet en worden de taken van de MRS vastgelegd. Deze sluiten aan op de Regeling transitie CROS-MRS en zijn toegelicht in het algemeen deel van deze memorie van toelichting.

Artikel 8.35

Eerste lid

Artikel 8.35 bepaalt de samenstelling van de MRS. De context waarin en de materie waarmee de MRS werkt zijn politiek gevoelig en vragen om een onafhankelijke neutrale voorzitter die een en ander in de juiste banen leidt. De voorzitter heeft geen belang bij een bepaalde inhoudelijke uitkomst en waarborgt een onafhankelijk proces. De voorzitter treedt naar voren als onafhankelijk boegbeeld, de secretaris functioneert als stuwende kracht op de achtergrond. De persoon van de voorzitter is daarbij cruciaal in het geven van richting aan het proces, maar ook op inhoud wanneer dat MRS-leden kan verbinden. De voorzitter heeft hier dan ook de ruimte voor.

Het eerste lid, onder a, bepaalt dat maximaal tien vertegenwoordigers van bewoners deel uitmaken van de MRS. Bewoners vormen een groep van ervaringsdeskundigen. Zij vertegenwoordigen een achterban die rechtstreeks de effecten ervaren van luchtvaartbeleid en uitkomsten van hindermitigatiemaatregelen. De voordracht van de vertegenwoordigers van de bewoners wordt door de voorzitter in afstemming met deze organisaties bepaald en vastgelegd in het in artikel 8.38, eerste lid, bedoelde bestuursreglement, dat goedkeuring vereist van onze minister. Het wordt uitgewerkt in een door de MRS op grond van artikel 8.38, tweede lid, vast te stellen bewonersreglement. Om regionale specifieke belangen voldoende te borgen binnen de MRS, moet dit reglement nadere regels bevatten voor regionale spreiding binnen de bewonersvertegenwoordiging.

De brede maatschappelijke schil, bedoeld in het eerste lid, onder b, bestaat uit maatschappelijke organisaties van wie de belangen of achterban direct of indirect geraakt kunnen worden door uitkomsten van de dialoog in de MRS. Zij kunnen

periodiek hun kijk geven op de grotere beleidsthema's die in de MRS worden behandeld. Dit verrijkt de dialoog en zorgt ervoor dat ook andere maatschappelijke belangen worden meegewogen of in ieder geval worden gehoord. De wijze van toetreding van maatschappelijke organisaties tot de MRS wordt geregeld in het reglement.

Het is de bedoeling dat in het bestuursreglement drie voorwaarden beschreven worden waaraan de organisaties in de maatschappelijke schil moeten voldoen:

1. de belangen of achterban van deze organisaties kunnen - door uitkomsten van de dialoog in de MRS - direct of indirect geraakt worden; de belangen of achterban hebben betrekking op één of meerdere van onderstaande thema's:¹²
 - o Goed omgevingsklimaat: natuur en landschap;
 - o Veilige, gezonde fysieke leefomgeving: gezondheid, veiligheid, klimaat;
 - o Woonomgeving: welzijn en ruimtegebruik;
 - o Economische omgeving: werkgelegenheid, verdienvermogen, mobiliteit.
2. de periodieke kijk van deze organisaties - op de grotere beleidsthema's over leefomgevingskwaliteit in relatie tot luchtvaart die in de MRS worden behandeld - kunnen de dialoog verrijken;
3. door hun deelname aan de MRS kunnen de organisaties er zorg voor dragen dat ook andere maatschappelijke belangen dan regionale bewonersbelangen worden meegewogen of in ieder geval worden gehoord.

Het eerste lid, onder c, bepaalt dat als lid worden benoemd: maximaal zes experts behorende tot wetenschappelijke disciplines zoals natuur, milieu (waaronder geluid en luchtkwaliteit), gezondheid, economie, mobiliteit, participatie of luchtvaart. De experts/wetenschappers zijn in de eerste plaats sparringpartners voor de gehele MRS. Zij ondersteunen de bewoners en maatschappelijk organisaties. Ze adviseren in het vormgeven van initiatieven, plaatsen vraagstukken in een breder perspectief en bieden reflectie op voorgenomen uitingen van de MRS en vergroten daarmee ook het gezag van de MRS. De experts/wetenschappers zijn nadrukkelijk niet degenen die zelf onderzoek uitvoeren met betrekking tot specifieke vraagstukken die in de MRS aan bod komen. De wijze van toetreding van experts tot de MRS wordt geregeld in het bestuursreglement.

De MRS levert inbreng voor zowel concrete hindermitigatiemaatregelen als luchtvaartbeleid over leefomgevingskwaliteit. De rol die de MRS-leden hebben verschilt. Leden in de brede maatschappelijke schil praten bijvoorbeeld niet mee over hindermitigatie, omdat dit de groepen of belangen die ze vertegenwoordigen indirect raakt. In beleid over leefomgevingskwaliteit is een potentieel actieve rol weggelegd voor elk lid.

Het Ministerie van IenW, de BRS, de luchtvaartsector en andere organisaties nemen op uitnodiging van de MRS deel aan de MRS-vergaderingen.

Tweede lid

Het tweede lid bevat de zogenaamde open schil. De open schil bestaat uit mensen en organisaties die niet per se een specifieke achterban vertegenwoordigen maar die wel interesse tonen in of belang hebben bij de thema's die worden besproken in de MRS. De open schil kan op verzoek van een initiatiefnemer voor een participatieplan over een specifiek vraagstuk met een verband met de leefomgevingskwaliteit rond Schiphol via de MRS worden benaderd om inbreng te leveren in specifieke vraagstukken. Het secretariaat kan die raadpleging faciliteren met haar kennis over participatie en de nog verder uit te breiden gereedschapskist aan participatiemethodieken. De MRS kan ook voor eigen initiatieven de open schil mobiliseren om inbreng te verzamelen buiten de

¹² Deze categorisering volgt de vier hoofdwaarden die ook in de Planmer bij de luchtvaartnota zijn gebruikt [Rad van de Leefomgeving | planMER Luchtvaartnota \(royalhaskoningdhv.com\)](#)

eigen vaste achterban. De open schil kan op die manier gebruikt worden om diverse groepen bewoners te betrekken via vernieuwende methodieken. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan veldonderzoeken waarbij MRS-leden de straat op gaan om input op te halen of een roadshow waarbij de MRS verschillende buurthuizen en scholen aandoet om het gesprek met de omgeving aan te gaan.

Derde lid

In het derde lid is bepaald dat de visies en standpunten van de MRS, bedoeld in artikel 8.34, tweede lid, onder a, altijd door de voorzitter worden aangeboden aan de minister.

Artikel 8.36

Het eerste lid bepaalt dat bij ministeriële regeling nadere regels kunnen worden gesteld over de taken en de samenstelling van de MRS.

Een goede informatiepositie van de MRS is van belang. Daarom bepaalt het tweede lid dat de minister zorg dient te dragen voor een goede informatievoorziening aan de MRS ten behoeve van de uitoefening van haar taak bedoeld in artikel 8.34. Het Ministerie van IenW spant zich in om tijdig informatie aan te leveren zodat de MRS haar taakstelling naar behoren kan uitvoeren.

In het derde lid is bepaald dat de minister de MRS binnen drie maanden in kennis stelt van zijn standpunt over de door de MRS uitgebrachte visies en standpunten over maatschappelijke perspectieven die bijdragen aan de verbetering van de leefomgevingskwaliteit rond Schiphol. Deze zogenaamde appreciatieverplichting betreft zowel gevraagde als ongevraagde visies en standpunten. Het betekent dat de minister dient te reageren op de adviezen en dient te motiveren waarom adviezen wel of niet worden opgevolgd.

Artikel 8.37

Het eerste lid bepaalt dat de voorzitter wordt benoemd, geschorst en ontslagen door de minister na overleg met organisaties en disciplines, bedoeld in artikel 8.35.

Ingevolge het tweede lid worden de andere leden van de MRS benoemd, geschorst en ontslagen door de voorzitter.

Zowel de benoeming van de voorzitter als die van een lid geschiedt voor een termijn van maximaal vier jaar. Herbenoeming kan eenmaal met een termijn van vier jaar plaatsvinden.

Artikel 8.38

Ingevolge het eerste lid stelt de MRS een bestuursreglement vast dat in ieder geval nadere regels bevat over de voordracht voor benoeming, de schorsing en het ontslag van de leden. Het reglement heeft de goedkeuring van de minister. In de regeling zal in ieder geval worden bepaald dat de leden geen zitting hebben in of werkzaam zijn voor overheidsorganen luchtvaartsector om hun onafhankelijkheid te waarborgen.

Het tweede lid bepaalt dat de MRS een bewonersreglement vaststelt dat nadere regels bevat over de voordracht voor benoeming via verkiezingen, de schorsing en het ontslag van de leden namens de bewoners, bedoeld in artikel 8.35, eerste lid, onder a.

Artikel 8.39

Het eerste lid bepaalt dat de MRS een ondersteunend bureau heeft onder leiding van een

secretaris ten behoeve van de uitvoering van de taken van de Raad en andere faciliterende werkzaamheden.

Op grond van het tweede lid stelt de MRS jaarlijks voor 1 april een verslag over haar werkzaamheden in het afgelopen kalenderjaar vast. Uiterlijk vier jaar na inwerkingtreding van deze wet en daaraanvolgend ten minste elk vierde jaar, stelt de Raad tevens een evaluatieverslag vast waarin zij aandacht besteedt aan de doelmatigheid en doeltreffendheid van haar taakvervulling. Het jaarverslag en het evaluatieverslag worden aan de minister gezonden, die daarop zal reageren, en op internet gepubliceerd.

Artikel 8.40

Teneinde toezicht en controle op de taakuitoefening te waarborgen is het van belang dat de minister toegang krijgt tot documenten die de MRS uitgeeft. In het eerste lid is bepaald dat de MRS de minister op zijn verzoek hierin inzage geeft indien hij dit redelijkerwijs nodig acht voor de uitoefening van zijn taak.

Het is van belang dat bij beëindiging van de MRS de bescheiden en het archief behouden blijven. Het tweede lid bepaalt daarom dat deze worden gearhiveerd bij het Ministerie van IenW.

ARTIKEL III

Dit artikel bepaalt dat voor de toepassing van de benoemingstermijnen in artikel 8.37, derde lid, van de MRS-leden die op 1 juli 2023 zijn benoemd op grond van de Regeling transitie CROS-MRS, alsmede van de persoon die op die datum de voorzitter is, 1 juli 2023 als datum van benoeming geldt. Dit betekent dat voor de benoemingstermijnen van deze leden en die voorzitter vanaf 1 juli 2023 wordt gerekend.

ARTIKELN IV, V EN VI

In de Regeling transitie CROS-MRS is reeds bepaald dat de MRS de wettelijke taken van de CROS vervult. De besluitvorming tot instelling van een MRS leidt ertoe dat de bepalingen over de ORS die zijn opgenomen in artikel I, onderdelen K en L, van de wijziging van de Wet luchtvaart in verband met het nieuwe normen- en handhavingstelsel voor Schiphol (Stb. 2016, 119-n1) niet meer in werking zullen treden. De artikel III, IV en V bewerkstelligen dat die wetswijziging in lijn wordt gebracht met dit wetsvoorstel en dat bij de inwerkingtreding van die wetswijziging de daarin aan de ORS toegekende wettelijke taken ten aanzien van de gebruiksprognose en -evaluatie van Schiphol en experimenteerregeling liggen bij de MRS. Hierbij houdt artikel IV rekening met de situatie dat de wetswijziging voor het NNHS eerder in werking treedt dan de onderhavige wetswijziging voor de MRS en artikel V met de situatie dat deze later in werking treedt.

ARTIKEL VII

Deze wetswijziging en daarmee de MRS worden binnen vier jaar na de inwerkingtreding van deze wet door de minister geëvalueerd.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,